

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Ing. L. K.**, proti žalovanému: **Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**, se sídlem Orlická 4/2020, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, č. j. 12 Ca 67/2006 – 80,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, č. j. 12 Ca 67/2006 – 80, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2006, sp. zn. 771/03/Mi a 772/03/Mi. Těmito rozhodnutími žalovaný potvrdil platební výměry vydané Okresní pojišťovnou VZP Hradec Králové č. 4240201437 ze dne 20. 11. 2002 a č. 2140201436 ze dne 20. 11. 2002, jimiž byla stěžovateli uložena povinnost zaplatit dle § 15 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. dlužné pojistné ve výši 8937 Kč a dle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. penále ve výši 25 034 Kč.

Napadeným rozsudkem zamítl soud žalobu a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění shrnul žalobu i vyjádření žalovaného, jakož i podstatný obsah správního spisu a uvedl, že námitky stěžovatele jsou nedůvodné. Stěžovatel nevyužil svého práva na výběr pojišťovny, a proto podle § 10 zákona č. 550/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, ve znění pozdějších předpisů, byl zařazen do registru pojištěnců VZP ČR. Jelikož byl osobou samostatně výdělečně činnou v období od 1. 1. 1993 do 8. 6. 1995, měl povinnost informovat o této skutečnosti zdravotní pojišťovnu a rovněž tak byl povinen předložit zdravotní pojišťovně po podání daňového přiznání za zdaňované období přehled o příjmech a výdajích. Protože tak neučinil, byl mu zaslán VZP Hradec Králové dne 9. 7. 1999 dopis ze dne 1. 7. 1999, kterým mu bylo oznámeno, že je evidován v období od 1. 7. 1994 do 31. 12. 1994 jako samoplátce pojistného v kategorii osoby bez zdanitelných příjmů. Okresní pojišťovna VZP až v roce 2001 na základě informací Finančního úřadu v Chlumci nad Cidlinou zjistila, že žalobce měl v letech 1993 až 1995 příjmy z podnikání a byl v těchto letech osobou samostatně výdělečně činnou. Po zahájení řízení namítal pouze promlčení. Městský soud v Praze dále uvedl, že stěžovatel nesplnil podmínku placení pojistného za každý celý kalendářní měsíc zálohově za dobu činnosti osoby samostatně výdělečně činné a ani nezaplatil doplatky pojistného do 8 dnů po podání daňového přiznání za uplynulý kalendářní rok (§ 7 a 8 zákona č. 592/1992 Sb.). Dostal se tak do prodlení a byl povinen zaplatit penále. Stěžovatel řádně

nesplnil povinnost hradit pojistné a zálohy na pojistné, neboť uhradil pouze 8 částek po 297 Kč a jedenkrát 153 Kč od září 1994 do června 1995. Proto bylo dlužné pojistné i penále vyúčtováno shora uvedenými platebními výměry. Městský soud v tomto postupu žalovaného neshledal žádné pochybení. K otázce promlčení soud uvedl, že se neztotožnil se závěrem zástupkyně veřejného ochránce práv o promlčení celého dlužného pojistného a penále. Podle ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za 5 let ode dne splatnosti. Soud dospěl k názoru, že žalovaný učinil kvalifikovaný úkon směřující k doměření pojistného, jímž se podle citovaného ustanovení přerušuje běh promlčecí lhůty. Tímto kvalifikovaným úkonem byl podle názoru soudu dopis ze dne 1. 7. 1999 doručený stěžovateli dne 9. 7. 1999, kterým došlo k přerušování promlčecí doby. Ode dne 9. 7. 1999 tedy začala běžet nová pětiletá promlčecí doba pro předepsání dlužného pojistného. Soud neshledal důvodnými ani namítané procesní vady v průběhu správního řízení, které by ani tak neměly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Proti napadenému rozsudku stěžovatel brojil kasační stížností, v níž požádal o přiznání odkladného účinku s tím, že zaplacení neoprávněně požadované částky 34 421 Kč by mu při jeho podprůměrném příjmu ze starobního důchodu způsobilo nenahraditelnou újmu. Požadoval zrušení napadeného rozsudku z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění těchto důvodů spatřoval zejména v tom, že Městský soud v Praze nezhodnotil všechny doložené důkazy a nesprávně posoudil právní otázky. Stěžovatel namítl, že Městský soud v Praze nezajistil analýzu způsobu výpočtu, který předložil žalovaný, jakož se ani nezabýval správností náhradních přehledů, kde jsou chybně vyplněny kolonky výdajů. Dále uvedl, že pojistné platil ve správné výši 297 Kč měsíčně, protože v daňovém přiznání měl vždy základ daně z příjmů „nula“. Dále odkázal na zprávu ze šetření zástupkyně veřejného ochránce práv a také judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 17. 6. 2004, sp. zn. 2 As 81/2003 a rozsudek ze dne 27. 6. 2005, č. j. 5 As 22/2004 - 52. Podle názoru stěžovatele byl dopis VZP ze dne 9. 7. 1999 značně zmatený, neurčitý, a tím pádem ho nelze hodnotit jako kvalifikovaný úkon přerušující promlčecí dobu. Na základě toho stěžovatel dovodil, že Městský soud v Praze nerespektoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, nezhodnotil všechny navržené důkazy jednotlivě a v jejich souhrnu, a tím vyšel z nesprávně zjištěného skutkového a právního stavu a porušil tím ustanovení § 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

V doplnění kasační stížnosti ze dne 9. 8. 2007 stěžovatel zdůraznil, že trvá na tom, že jeho dluh u VZP neexistuje, protože byla nesprávně posouzena otázka promlčení. Ke zjištění výše dluhu na pojistném a výše penále může dojít podle názoru stěžovatele pouze kvalifikovaným úkonem, jako je kontrola plateb, a to tak, že kontrola je provedena za přítomnosti obou stran, kdy se zajistí potřebné podklady a obě strany se vyjádří k podkladům podle § 33 správního řádu a dále podle § 3 správního řádu. Za kvalifikovaný úkon tedy lze považovat kontrolu, která ovšem nebyla ze strany VZP nikdy provedena a VZP se o to nikdy ani nesnažila. S tímto odůvodněním navrhl stěžovatel zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že v související věci již jednou rozhodoval o kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2007, č. j. 12 Ca 67/2006 – 107, jímž stěžovateli nebyl ustanoven zástupce z řad advokátů pro řízení o předmětné kasační stížnosti. Kasační stížnost ve věci neustanovení zástupce stěžovateli pro řízení o předmětné kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zamítl svým rozsudkem ze dne 25. 6. 2008, č. j. 4 Ads 15/2008 – 123.

Ze soudního spisu je patrné, že Městský soud v Praze po doručení zamítavého rozsudku Nejvyššího správního soudu stanovil stěžovateli výzvou ze dne 5. 9. 2008 lhůtu jednoho měsíce od doručení této výzvy k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Ve stanovené lhůtě stěžovatel soudu pouze sdělil přípisem ze dne 22. 9. 2008, že podal v zákonné lhůtě proti rozsudku Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 25. 6. 2008, č. j. 4 Ads 15/2008 – 123, ústavní stížnost „dne 28. 8. 2008, doručenou dne 29. 8. 2008“. Jelikož tato ústavní stížnost nebyla zatím vyřízena, dospěl stěžovatel k názoru, že je nutno považovat probíhající řízení u Ústavního soudu za úkon přerušující lhůtu k doložení plné moci advokáta do doby vyřešení této procesní otázky.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud dotazem u Ústavního soudu zjistil, že ústavní stížnost proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 4 Ads 15/2008 – 123, byla Ústavním soudem ČR odmítnuta usnesením ze dne 27. 11. 2008, sp. zn. III. ÚS 2207/08, z důvodu neodstranění formálních a obsahových nedostatků podání, jakož i nedostatku povinného zastoupení advokátem.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V nyní posuzované věci je z výše uvedeného nesporné, že stěžovatel není zastoupen advokátem a sám nemá právnické vzdělání. Nedostatek zastoupení advokátem stěžovatel mohl zhojit doložením plné moci na základě výzvy soudu, což však neučinil. Jak je z jeho přípisu patrné, považuje své tvrzení o tom, že podal proti pravomocnému rozsudku zdejšího soudu o neustanovení advokáta ústavní stížnost, za dostatečný důvod k přerušování lhůty k doložení plné moci.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že tato soudcovská lhůta k provedení úkonu (zde k doložení plné moci udělené advokátu) se ze zákona nestaví a podání ústavní stížnosti nemá ze zákona odkladný účinek, tj. neodkládá vykonatelnost napadeného pravomocného rozhodnutí (§ 79 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu ČR, ve znění pozdějších předpisů). Pokud stěžovatel zamýšlel tímto návrhem docílit přerušování řízení do doby rozhodnutí o údajně podané ústavní stížnosti, pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustanovení § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s. upravuje možnost soudu přerušit řízení, zjistí-li soud, že ve věci probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá. Přerušování řízení z tohoto důvodu je tedy vázáno na soudcovské uvážení, které lze realizovat pouze za uvedených podmínek, tj. probíhajícího jiného řízení ve věci, jehož výsledek může ovlivnit rozhodování soudu o věci samé.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud neshledal pro takový postup žádný důvod, neboť dva dny poté, kdy kasační stížnost došla Nejvyššímu správnímu soudu, skončilo řízení o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu 25. 6. 2008, č. j. 4 Ads 15/2008 – 123, před Ústavním soudem usnesením ze dne 27. 11. 2008, sp. zn. III. ÚS 2207/08, a to bez věcného vyřízení. Nejvyšší správní soud tak ani neměl možnost přerušit dané řízení. Nadto Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel do dne vydání tohoto rozhodnutí nedoložil do spisu plnou moc udělenou advokátovi a ani se tak nepokusil odstranit nedostatek podmínek řízení, tj. zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti.

Na stěžovatele je tedy nutno nahlížet tak, že nesplňuje podmínku povinného zastoupení podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud odmítl jeho kasační stížnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení (k tomu viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003 - 19, přístupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud jen pro úplnost uvádí, že o návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., nebylo třeba zvlášť rozhodovat, neboť Nejvyšší správní soud z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínek řízení věc neposuzoval meritorně.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu